

TVG-vervolg ASSEN

Seizoensprogramma 2019 - 2020

TVG-vervolg is er voor iedereen die de basiscursus TVG heeft afgerond en er geen genoeg van kan krijgen.

Oud-cursisten organiseren 'in eigen beheer' jaarlijks een programma van 7 lesochtenden (meest als hoorcollege) met onderwerpen en inleiders.

Materiaal ter voorbereiding (voor wie het niet laten kan ☺) wordt t.z.t. gemaïld.

Een fijn vervolg op de TVG-basiscursus.

Programma TVG-vervolg 2019 - 2020

→15 okt. 2019 Jan Henk Hamoen: 'Het geloof als niet weten - een pelgrimstocht door open veld'.

Het geloof is voortdurend in beweging tussen zeker weten, twijfel en niet-weten. God en het geloof in God lijken in onze tijd niet zo makkelijk verkrijgbaar. Het 'hebben' (van geloof, overtuigingen, ervaringen, beelden van God) laten we los, en we noemen geloof een zoektocht, een pelgrimage. Waar raken geloof en ongelooft elkaar, is niet-weten onze geloofshouding? Modern? Nee, we zien het al in de mystiek van Meister Eckhart, Jan van Ruusbroeck en de Moderne Devotie, toen een 14^e-eeuwse auteur 'De wolk van niet weten' schreef.

Deze ochtend: wat bedoelen we (of: ze) met het niet-weten als levens- of geloofshouding? Is er sprake van een totaal nieuwe en andere visie op geloof? Zien we die ontwikkelingen ook in de (moderne) kunst, denk aan Arnulf Rainer of Mark Rothko, die zei: 'Een kunstenaar kan vandaag alleen nog maar zwijgen'. Het ultieme 'niet weten'?

→12 nov. 2019 Henk Tieleman: 'Religie als strijdperk en theater.'

Religie – zo oud als de mens – is kleurrijk en veranderlijk, met een duizelingwekkende variatie. De grote wereldreligies zijn 'tegelijk' ontstaan in een relatief kort tijdsbestek, vaak de 'spiltijd' genoemd. Ze namen eeuwenlang lokaal bestaande ('heidense') religies in zich op en werden overal tot omlijsting en theateraal decor van gekoesterde zelfbeelden en identiteiten en tot strijdonen van concurrerende groepen, tot op de huidige dag.

Henk Tieleman, econoom en antropoloog, is emeritus hoogleraar godsdienstsociologie, en oud-decaan van de Faculteit Theologie (Universiteit Utrecht).

→10 dec. 2019 - Peter van de Peppel 'Kom vanavond met verhalen – over de dichter Leo Vroman.'

Leo Vroman (1915-2014) schreef heel veel gedichten. De regel uit zijn oorlogsgedicht: 'Kom vanavond met verhalen hoe de oorlog is verdwenen' veroverde een plek in ons nationaal poëtisch geheugen. Vroman, bioloog en dichter vormde met zijn lief Tineke een prachtig liefdespaar, dat tot op hoge leeftijd in de USA

woonde, want 'liever heimwee dan Holland'. De toon in zijn gedichten is vol verwondering, liefde en humor. Deze ochtend: verhalen over zijn leven; een paar van zijn gedichten en enkele van zijn 'psalmen' - een uniek genre in zijn poëzie.

Peter van de Peppel is gemeentepredikant van de Prot. Gem. van Assen (wijkgemeente de Drieklank) en is al jaren geboeid door poëzie en religie.

Literatuursuggesties:

Mirjam van Hengel: *Alle malen zal ik wenen. Het mooiste van Leo Vroman*, en: *Hoe mooi alles. Leo en Tineke Vroman, een liefde in oorlogstijd* beide uitg. bij Amsterdam Querido, 2015

→21 jan. 2020 Bert Altena: 'Albert Schweitzer, Eerbied voor het leven.'

De beroemde tropenarts Albert Schweitzer (1875-1965) had een boeiend leven. We horen over zijn filosofische en theologische opvattingen, die de achtergrond vormen van zijn levensbeschouwing die in de bekende formule 'Eerbied voor het leven' wordt samengevat. De illustratie daarvan vinden we in een preek van Schweitzer, die we bespreken.

→11 feb. 2020 Arend Jan Linde: 'Achteruit lezen. Jezus ontdekken in het Oude Testament.'

(2016, vert. van *Reading Backwards. Figural Christology & the Fourfold Gospel Witness* (2015) Richard B. Hays. Dit boek dwingt ons om wat dieper in te gaan op de verhouding tussen OT en NT en op de dogmatische consequenties voor de Christologie. Het is een christelijk theoloog geboden om het Oude Testament (OT) en het Nieuwe Testament (NT) dichtbij elkaar te houden. Dat is in de kerkgeschiedenis niet vanzelfsprekend - Marcion (±85 - ±160) schoof het OT terzijde, en daarmee ook de God van het OT. Hays ziet dat alle vier de evangeliën Jezus identificeren als de belichaming van de God van Israël - veel verwijzingen, metaforen, vervullingscitaten, enz. wijzen naar het OT. De hermeneutiek van de Evangelisten leert ons om het OT intertekstueel te lezen en te verstaan, d.w.z. de teksten uit het OT en het NT interpreteren elkaar. **Arend Linde** is emeritus predikant van de PKN en TVG-docent (vh. Vroege Kerkgeschiedenis; Inleiding NT. Nu: Paulus).

→10 mrt. 2020 **Chris van Bruggen: 'Passiemuziek.'**
Rond Pasen wordt in Nederland traditiegetrouw in tal van plaatsen de Matthäus Passion of de Johannes Passion van J.S.Bach uitgevoerd. We luisteren naar en praten over toonschilderingen, symboliek en termen zoals Recitatief en Aria.

We bekijken en bespreken ook hedendaagse uitingen van het Passieverhaal, zoals The Passion (sinds 2011) en het oratorium 'Als de graankorrel sterft' (1996).

Chris van Bruggen is oud-muziekdocent en cantor-organist van de Protestantse kerk De Ark in Groningen en de Protestantse kerk van Noordlaren/Glimmen

→14 apr. 2020 **Bert Jan Lietaert Peerbolte: 'De Griekse tekst van het Nieuwe Testament.'**

Welke Bijbel(vertaling) je ook leest, ze gaan allemaal terug op reconstructies van een van de ±. 5.700 bewaard gebleven (Griekse) handschriften – en geen twee zijn identiek. Vertalen begint met kiezen van een handschrift. Sinds Erasmus in 1516 met de eerste gedrukte versie van het Griekse Nieuwe Testament kwam, boekte de wetenschap grote vooruitgang. Deze ochtend: de overlevering van de Griekse tekst, de geschiedenis van de gedrukte tekst en de wetenschap van nu, e.e.a. geïllustreerd met afbeeldingen van de belangrijkste handschriften en drukken. Hoe reconstrueer je de tekst? Welke handschriften zijn het belangrijkste? En: helpen computers??

Bert Jan Lietaert Peerbolte is hoogleraar Nieuwe Testament aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Hij is ervaren in het werken met oude handschriften en de geschiedenis van de gedrukte tekst van het Nieuwe Testament. Kennis van oude handschriften is wetenschappelijk van belang én fascinerend!

→28 april 2019 - Reserve-datum

'Voor 't geval dat' is er alvast een reserve datum ☺.

Nog geen datum bekend: excursie!

'Extra' van TVG-basis voor allen:

27 aug. 2019 (10.00 u.) SEIZOENSOPENING. Corry Nicolay: 'Kleurrijk geloven.'

De Islam tekent zich in het westen, Europa, veelkleurig af, net zo veelkleurig als het Christendom. Twee hoofdlijnen uit de verhalen die bij vrouwen en mannen horen; én de democratische Nederlandse samenleving (met art. 1 van de Mensenrechten als uitgangspunt), uitdagend en confronterend. Boekentips: 'Geen zee te hoog. Wonderlijk en Veelkleurig' en: 'Kleurrijk samenleven - Korte verhalen als kleuren van de regenboog'.

Do. 19 sept. 2019 (19.30 u.) KENNISMAKEN MET TVG. Chris Dees: 'Homiletiek.' Ook wel: preekkunst, de kunst van de kansel, de kunst van het preken, gesprek, gezelschap, onderhoud en omgang. Aan de slag met Joh. 14: 1-12, speciaal de tekst: 'Ik ben de weg, de waarheid en het leven'. Verwijst u belangstellenden naar deze avond!

+

Di.av. 08-10, 15-10, 29-10, 05-11, 12-11 en 19-11-2019 (19.00-22.15 u.) AVONDBLOK. Chris Dees, Christiaan Schoonenberg: 'Moslims nú onder ons.'

De filosoof Alain Badiou ziet in tijden van polarisatie toch een mogelijkheid tot verbinding. Meer info: op de site van TVG Assen, onderaan bij Informatie: Pilot Theologie voor iedereen. Of via secr. Levenga, (06) 1410 1512, tvgassen@gmail.com Kosten €. 55,00, ex. koffie/thee en materiaal.

7 jan. 2020 (10.00 u.) NIEUWJAARSLEZING. Marjo Buitelaar: 'Hoe geven moslims de hadj, ofwel de bedevaart naar Mekka, vorm en hoe ervaren zij die.'

Boeken van deze hoogleraar (RUG): 'Islam en het dagelijks leven' en 'Activisme, feminisme en islam. Stemmen van Marokkaanse en Marokkaans-Nederlandse vrouwen.'
Samen met Johan ter Haar: 'Mystiek, Het andere gezicht van de islam'.

25 feb. 2020 (10.00 u.) WINTERLEZING. Rinus van Warven: 'De kracht van compassie.'

Volgens de Dalai Lama trachten alle wereldreligies in essentie dezelfde kwaliteiten in een mens te stimuleren. De Dalai Lama probeert nooit iemand tot het boeddhisme te bekeren maar benadrukt hoe belangrijk het is om je

oorspronkelijke religie te blijven volgen. Tenzin Gyatso, Zijne Heiligheid de Veertiende Dalai Lama, kan het treffend onder woorden brengen 'Dit is dan mijn ware religie, mijn eenvoudige geloof. Er is geen tempel, moskee of kerk; geen complexe filosofie, doctrine of dogma. Ons eigen hart, onze eigen geest is de tempel.' En: 'Mijn religie is vriendelijkheid.'
Rinus van Warven is een bevlogen en begenadigd spreker, moderator, docent, dagvoorzitter en... verhalenverteller.

21 april 2020 (10.15 u.) SEIZOENSAFSLUITING. Peter van 't Riet: 'Leviticus als theologie van daden.'

Leviticus is mogelijk het minst gelezen Bijbelboek. De talloze voorschriften spreken niet (meer) aan, het uitvoeren van een tempelritueel met bloedige offers zien velen als achterhaald. Maar doen we daarmee wel recht aan dit Bijbelboek - het hart van de Tora?

Peter van 't Riet (Zwolle) is ruim 30 jaar betrokken bij de synagoge van Zwolle, begon een Vrij Leerhuis voor Talmoed en Tora, is medeoprichter van de Stichting Judaïca Zwolle en werkt aan de relatie Joden - christenen.

Praktische gegevens:

Locatie:

Alle bijeenkomsten zijn in Wijkgebouw **Het Markehuus** aan de Scharmbarg 35, 9407 EA Assen. Tel: 0592-346209 (navigatie Scharmbarg (noordzijde) of Winkelakker (zuidzijde))

Lestijden TVG-vervolg:

Aanvang: 9.30; einde 12.00
Pauze: 10.45 – 11.00

Kosten TVG-vervolg:

Vaste cursisten / heel seizoen: € 50,00 te voldoen aan de penningmeester na ontvangst van (digitale) rekening.

Info / opgave / contact TVG-vervolg:

(tot 31-12-2019): Tibbe Breimer, (0592) 343 448 of (06) 2180 2625, t.breimer@home.nl
(per 1-1-2020): Tjitte de Jong, (0592) 615 555 of 06-11486943 tjitte@jonass.nl

Zie ook: <http://www.tvgassen.nl/>